

עבודה מחוץ לארגון בתקופת הקורונה

מאת: מנחם לוינגר

הגבלות הקורונה השפיעו על האפשרות לקיים שגרת עבודה רגילה וכן הביאו לירידה בצריכת מוצרים ואספקת שירותים.

הגבלות הקורונה הוכיחו שוב כי המציאות היא לפעמים הזרז המשמעותי ביותר לשינוי.

מספר לא מועט של דיונים התנהלו אודות מודלים עסקיים שמתאימים לדור צרכנים חדש שנוהגים לעבוד בשיטת On Line ללא הגעה או הגעה לעיתים רחוקות לארגון.

מספר לא מועט של דו"חות נכתבו בעד ונגד עבודה מרחוק. אולם בעקבות הקורונה הם נהפכו ללא רלבנטיים, כאשר הרבה מהארגונים ועובדיהן, עברו לעבודה מהבית. עד כדי כך שארגונים שהתמהמהו במעבר לעבודה מהבית מצאו את עצמם מושבתים.

אחד מהשיטות להמשך תפקודו של הארגון בעת בבית הינה שימוש במערכת ממוחשבת לניהול ישיבות, בכל זמן ומכל מקום בעולם. המאפשרת להתחבר ולהתעדכן בכל תוכן הישיבה בזמן אמיתי, במהלכה של הישיבה, ולעיתים גם לאחריה (תלוי בתוכנה שנמצאת בשימוש). הדבר מסייע לשמור על שגרת פעילות הארגון בעידן מגפת הקורונה, שבגינה עובדים ומנהלים נדרשים להסגר ולבידוד ו/או מנועים מלטוס לנסיעות עבודה לחו"ל ומחו"ל, כאשר ה"שמים סגורים".

נדרש שחלק גדול מתהליכי העבודה בארגון יבוצעו מרחוק כלומר נוצר מצב שבו מידע של הארגון ימצא במקומות פרטיים וחלק אף יעבור בצינורות תקשורת למקומות, שלא ידועים לארגון ו/או לא מאובטחים, כמו למשל לבתי מגורים שלנו.

מצב זה מחייב אותנו לקבל וליישם החלטות משמעותיות באבטחת המידע ושמירת המידע ברמת הגורם האנושי. לשם כך על הארגון לתת את הכלים הטכנולוגיים ואת ההנחיות (הנהלים) בתחום אבטחת מידע לעובדיו.

האחריות האישית והאמון שניתנו לעובדים גרם להתפתחות לרמות חדשות. כיוון שהעסק כבר לא מנוהל ממקום אחד ובקרת השליטה שלנו על המידע הולכת ומצטמצמת.

עבודה מהבית לאורך זמן, יכולה ליצור אתגרים ייחודיים וחשיפות לסיכונים חדשים, שיש לקחת אותם בחשבון ובמיוחד בארגונים קריטיים כגון: מקורות וחברת החשמל, למרות שהעבודה מתבצעת מהבית, עלינו להיות שקדנים על מנת להבטיח כי ענייני הארגון ולקוחותיו נשמרים בתנאי סודיות מתאימה תוך עמידה בדרישות אבטחת מידע, לשם כך יש לנקוט באמצעי זהירות מתאימים:

- ענייני הארגון ולקוחותיו הינם חסויים ויש לנקוט בכל אמצעי הזהירות על מנת להימנע מכל הפרת סודיות.
- אין לדון בענייני הארגון ולקוחותיו עם צדדים שלישיים ללא אישור נאות מהממונה לכך בארגון.
- אין לדון במידע סודי עם עובדים אחרים שאינם מורשים להחזיק במידע כזה ואשר אין להם צורך לדעת מדע זה.
- יש להשתמש בשיקול דעת בזמן דיונים בענייני הארגון ו/או לקוחותיו עם עובדים שאינם מעורבים עם הלקוח. יש להימנע מחשיפת מידע סודי לעובדים/שאינו/שאינם משרתים/מטרה עסקית.
- אין לדון בענייני הארגון ו/או לקוחותיו, אפילו לא בעלי אופי לא סודי עם אנשי חוץ כמו חברים או קרובי משפחה.

- אל תשאירו מידע ארגוני או ניירות עבודה או מחשבים אישיים במכונת בלי השגחה, למעט בנסיבות חריגות מאד. אם הרכב נגנב הנזק עשוי להיות משמעותי.
- יש לשמור על כך, שהמידע של הארגון ולקוחות לא יימסר לגורמים אחרים וכאשר אנחנו עובדים במשרדנו או מחוץ למשרד יש למזער את הסיכון לפיו מידע כזה יהיה נגיש למי שאין לו זכות לכך.
- אם עולות שאלות בנוגע לשמירת סודיות, יש לקיים שיחת התייעצות עם הממונה או המנהל הישיר על אופן המשך הפעילות.
-
- יש לבחון כי העבודה מהבית אינה גורמת לכך שהארגון לא יעמוד בדרישות על פי דין ודרישות אחרות בנושאי אבטחת מידע.
- בעת עבודה מהבית:
- שיחות עם עובדים אחרים בארגון ו/או עם לקוחות צריכות להיות חסויות. ודא/י ששיחות הטלפון או הווידאו שלך מתבצעות במיקום פרטי ושאינם אחרים לא יוכלו לשמוע את תוכן השיחה.
- אם אינך נמצא ליד המחשב שלך, נעל/י את המסך כך שאחרים לא יוכלו לראות או לגשת למידע הסודי של הארגון ו/או לקוחותיו.
- אם ברשותך מידע חסוי של הארגון ו/או לקוחותיו על גבי נייר מודפס אל תשאיר/י אותם בחוץ בזמן שלא עובדים איתם. בזמן שלא עובדים יש לשים אותם בתיק או לנעול אותם במגרה.
- על הצוות לא להשתמש במחשבים ביתיים או במערכות ביתיות אחרות לשם ביצוע העבודה או לאחסן נתונים מאחר שלא כלו אין בקרות אבטחה אלא אם אלו אושרו ע"י הגורם בארגון האחראי על אבטחת המידע של הארגון.
- אם עולות שאלות הקשורות לשיקול דעת, לתפיסת דילמה או קונפליקט, יש לקיים שיחת התייעצות עם הממונה או המנהל הישיר על אופן המשך הפעילות.
- אם הארגון נתקל בבעיית משאבים לעבודה מהבית, יש לבחון כלים טכנולוגיים אחרים לשם חיבור מאובטח מרחוק לעבודה על מחשב מהבית.
- אם ברשותך מידע סודי של הארגון ו/או לקוחותיו בפורמט אלקטרוני על המסך שלך, מנע מאחרים לראות מידע זה, כולל בני משפחה.
- המשך/י לגבות את הנתונים באופן קבוע בשרתי הארגון שלך.
- השתמש/י אך ורק בתוכנות ופלטפורמות מורשות של הארגון כדי להעביר נתונים עם לקוחות/עובדים אחרים בארגון בעת עבודה מרחוק.
- אין להתקין תוכנות לא מורשות על מחשבי הארגון גם בעבודה מהבית.
- לסיום התפשטות נגיף הקורונה אילצה מעסיקים ועובדים רבים לעבור באופן מידי למתכונת כמעט מלאה של עבודה מרחוק – מבתי העובדים ויצרה מציאות חדשה, בה נדרש "להגדיל ראש" מבחינת דרישות אבטחת מידע, כאשר ארגונים בעלי מערכת ניהול אבטחת מידע יזמו, הטמיעו ויישמו את נושא של עבודה מרחוק. קצב התפתחות האירועים במדינות רבות בעולם לא נתן זמן מיותר להתארגנות ולהכנה מוקדמת, והשינוי בוצע באופן מדורג אך מהיר למדי.
- הרצון לבצע שינוי בשוק התעסוקה ולשפר את האיזון בין חיי העבודה והמשפחה כבר עלה פעמים רבות, עוד הרבה לפני שנגיף הקורונה הופיע בחיינו. אולם התפשטות נגיף הקורונה גרם להתרחשות הניסוי תעסוקתי בנושא.